

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupeného advokátem JUDr. Matějem Šedivým, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 11. 2018, č. j. MV-111909-4/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 6. 2020, č. j. 57 A 183/2018 - 65,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 14. 11. 2018, č. j. MV-111909-4/SO-2018, potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 20. 8. 2018, č. j. OAM-7242-17/DP-2016, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – OSVČ, neboť nebyly ve stanovené lhůtě předloženy doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti.

[2] Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce u Krajského soudu v Plzni. Krajský soud k žádosti žalobce přiznal usnesením ze dne 28. 1. 2019, č. j. 57 A 183/2018 - 31 žalobě odkladný účinek podle § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s). Rozsudkem ze dne 10. 6. 2020, č. j. 57 A 183/2018 – 65, shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji.

II. Návrh na odkladný účinek

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž zároveň požádal o přiznání odkladného účinku.

[4] Žádost o odkladný účinek stěžovatel odůvodnil hrozbou nutnosti návratu do země původu, tj. do státu, na jehož území probíhá ozbrojený konflikt. Vycestování zpět do země původu by rovněž znamenalo ztrátu příjmu, který je po smrti manželky v roce 2012 jediným zdrojem obživy jeho sedmi dětí, jejichž rodné listy doložil. Přiznání odkladného účinku také nijak neohrozí veřejný zájem, naopak s tímto zájmem souzní, neboť není z pohledu veřejného zájmu žádoucí, aby stěžovatel musel podniknout mezistátní cestu v době probíhající pandemie, jejímuž nebezpečí by se případnou cestou nutně vystavil.

[5] Stěžovatel dovozoval důvody pro přiznání odkladného účinku též z toho, že již krajský soud přiznal odkladný účinek správní žalobě.

[6] Žalovaná ve vyjádření k žádosti o přiznání odkladného účinku uvedla, že pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou splněny podmínky podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Konkrétně není splněna podmínka vzniku nepoměrně větší újmy, která by stěžovateli měla vzniknout právními následky napadeného rozhodnutí, neboť újma stěžovateli v tomto řízení (řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – OSVČ, pozn. Nejvyššího správního soudu) vzniknout nemůže. Taková nepoměrně větší újma by mohla být důsledkem až rozhodnutí o správním vyhoštění, přičemž případná žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění má odkladný účinek ze zákona (§ 172 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců). Současně v řízení o správním vyhoštění je nutné posuzovat zkoumání dopadu vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění z hlediska nepřiměřeného zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. Z toho je patrné, že existují právní instituty, jimiž se stěžovatel může domáhat posouzení své situace a odkladného účinku v jiném následném řízení, a proto nelze dovozovat, že mu v důsledku žalobou napadeného rozhodnutí hrozí nějaká újma.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.

[8] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnosti odkladný účinek. Nejvyššímu správnímu soudu je však dána možnost jej na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s.

[9] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[10] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že *„poskytnutí odkladného účinku má mimořádný charakter: soud tu totiž před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy“* (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. prosince 2003, č. j. 7 A 115/2002 - 67, č. 760/2006 Sb. NSS). Na platnosti tohoto obecného závěru nic nezměnila ani pozdější novelizace s. ř. s., týkající se důvodů pro přiznávání odkladného účinku žalob, resp. kasační stížnosti.

[11] V žádosti o přiznání odkladného účinku je proto nutné vylíčit individualizované a závažné okolnosti, které mimořádné vyloučení účinků pravomocného rozhodnutí odůvodňují (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. ledna 2016, č. j. 2 Azs 271/2015 - 32).

[12] Stěžovatel však neuvedl žádné relevantní okolnosti, které by mohly být důvodem pro přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti, a ani Nejvyšší správní soud takové okolnosti ze spisu nezjistil. Hrozbu nenahraditelné újmy stěžovatel spatřuje v nuceném opuštění území České republiky do země původu (Ukrajina), v níž probíhá ozbrojený konflikt, dále ve ztrátě příjmů plynoucích z nutnosti vycestování a v nemožnosti uplatnit svá procesní práva v řízení o kasační stížnosti.

pokračování

[13] Ačkoliv lze se stěžovatelem souhlasit, že v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti bude dána jeho povinnost opustit území České republiky, aby mohlo být návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno, musely by k pouhé existenci pravomocného rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení pobytu přistoupit další okolnosti (například skutečnost, že v České republice pobývají i nezletilé děti cizince, jako tomu bylo ve věci rozhodované Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 6 Azs 88/2018, nebo skutečnost, že se zcela zpřetrhaly jeho vazby na zemi původu a veškerý soukromý a rodinný život stěžovatele je zcela spjat s Českou republikou a osobami zde žijícími, jako tomu bylo ve věci rozhodované Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 1 Azs 405/2018). Tak tomu v daném případě není, naopak, stěžovatel má rodinné vazby pouze v zemi původu. V případě stěžovatele tak nelze shledat přímý dopad rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu do soukromého a rodinného života, čímž se věc také odlišuje od rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 5 Azs 73/2011, kterou argumentoval krajský soud.

[14] Je také pravdou, že stěžovatel v případě svého nuceného opuštění České republiky, resp. Evropské unie utrpí zásah do své právní sféry v podobě ztížené možnosti osobně se účastnit probíhajícího řízení o kasační stížnosti, popřípadě dalších navazujících řízení, v jeho případě však nejde o újmu citelnou a nenahraditelnou, neboť je zastoupen advokátem a zpravidla v kasačním řízení není prostor pro uplatnění práva na projednání věci v přítomnosti stěžovatele (srov. § 109 odst. 2 s. ř. s.). Se svým právním zástupcem stěžovatel nemusí komunikovat pouze pomocí moderních technologií, ale například telefonicky. Pro případ zrušení napadených rozhodnutí pak nelze mít návrat stěžovatele za nepřiměřeně komplikovaný, a to vzhledem ke geografické poloze Ukrajiny a zavedení režimu bezvízového styku [s účinností od 11. června 2017 byla zrušena vízová povinnost občanů Ukrajiny v schengenském prostoru za podmínek stanovených v nařízení Rady (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/850, resp. v současnosti za podmínek stanovených v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni]. Ostatně k obdobnému závěru ve vztahu k Ukrajině dospěl Nejvyšší správní soud i v usnesení ze dne 31. 10. 2019, č. j. 6 Azs 200/2019 - 18 nebo ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 Azs 203/2019 - 18.

[15] Navíc, jak konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 – 38: *obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 s. ř. s.).* Stěžovatel v nyní projednávané věci žádné individuální okolnosti ve smyslu citovaného usnesení neuvedl.

[16] Na tomto místě také považuje Nejvyšší správní soud za nepřipadné tvrzení stěžovatele, že újma spočívá i v nutnosti vycestovat do země, na jejímž území probíhá ozbrojený konflikt. Stěžovatel pochází z I. okresu, tj. ze Zakarpatské Ukrajiny. Tato část Ukrajiny není postižena ozbrojeným konfliktem.

[17] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že pravomocné zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – OSVČ nepředstavuje pro stěžovatele újmu, která je ve smyslu výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu důvodem pro prolomení právní moci rozsudku krajského soudu,

resp. právní moci rozhodnutí žalované. Proto soud ani nemohl přistoupit k dalším krokům posuzování důvodů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tedy rozporu s důležitými veřejnými zájmy či porovnání stěžovatelovy újmy s případnou újmou třetích osob ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

[18] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu